

Oponentský posudek diplomové práce

Téma:	Vliv formativního hodnocení na rozvoj jazykových kompetencí v hodinách německého jazyka na základní škole
Autor:	Bc. Kristýna Jakešová
Vedoucí dipl. práce:	Mgr. et Mgr. Tomáš Botlík Nuc, Ph.D.
Oponent dipl. práce:	PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.

Autorka se ve své diplomové práci zabývá vlivem formativního hodnocení na rozvoj jazykových kompetencí při výuce němčiny jako cizího jazyka. Vzhledem k tomu, že principy formativního hodnocení jsou v posledních letech výrazněji implementovány do výuky i procesu učení obecně, je proto možno posoudit téma jako velmi aktuální, zvláště, když se diplomantka snaží aplikovat tyto principy na výuku konkrétního předmětu.

Diplomová práce je psána v českém jazyce a obsahuje tři hlavní kapitoly, je doplněna úvodem, závěrem, resumé v angličtině a němčině a seznamem použité literatury a obrázků.

Autorka si staví za cíl diplomové práce „...vytvoření přehledu lehce využitelných formativních metod v hodinách německého jazyka a posouzení efektivity formativního hodnocení“.

Teoretická část diplomové práce se zabývá popisem principů a metod formativního hodnocení. Autorka popisuje tuto problematiku podrobně a čtenář si může učinit velmi dobrou představu o tom, jak lze formativní hodnocení/responzivní výuku využít. Určitým problémem se jeví podkapitola 1.3. *Význam jazykových kompetencí ve výuce německého jazyka*. Vzhledem k tomu, že dle názvu práce se jedná u *jazykových kompetencí* o zásadní pojem, který je třeba dostatečně specifikovat a definovat, je s podivem, že je mu věnována pouze podkapitola v rámci tématu hodnocení. Pojem *jazykové kompetence* se neobjevuje ani mezi klíčovými slovy. Toto uchopení se projevuje i v tom, že autorka definici pojmu *jazykové kompetence* čerpá z materiálu uvedeného na webu NPI, což je ovšem materiál určený pro výuku českého znakového jazyka, např. pro neslyšící. Bylo by očekáváno, že tento základní pojem autorka odvodí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (2001) a jeho doplňku (2020). Popis tohoto pojmu pak spojuje jazykové prostředky i řečové dovednosti včetně interkulturní kompetence.

Pozitivně lze hodnotit v předložené diplomové práci její analytickou část, v níž popisuje výzkum zaměřený na implementaci vybraných principů do výuky němčiny. Výsledky uváděné autorkou byly získávány po dobu pěti měsíců a je možné je tedy posuzovat jako relevantní. Vybrané techniky formativního hodnocení váže autorka úzce na teoretickou část své práce, je zde tedy jasná provázanost. Z popisu první části výzkumu není zcela jasné, zda výuku vedla autorka nebo učitelé (na s. 52 zmíněno „pod mým vedením“, ale explicitní popis nelze nalézt). Design výzkumného šetření lze jinak vidět jako promyšlený, je uchopený z více rovin formativního hodnocení. Na straně druhé je třeba uvést, že nejsou ve výzkumném šetření zohledněny jazykové kompetence, což je zřejmě důsledkem jejich nejasného teoretického vymezení. Lze tedy říci, že první část stanoveného cíle splnila autorka výborně, ovšem druhá část cíle, týkající se efektivity formativního hodnocení při rozvoji jazykových kompetencí nebyla tak sledována.

Seznam bibliografických záznamů shledávám pro tento typ závěrečné práce jako dostatečný a v podstatě odpovídajícím způsobem citovaný.

Z hlediska formálního zpracování je úroveň práce dobrá, vytknout lze drobnější nedostatky, jako např. ortografické nedostatky (abstrakt „na rozvoj jazykových dovedností“), publikace V. Laufkové je uvedena 2x za sebou; odborný jazykový registr („lehce využitelných formativních metod“), s. 85 Považujete kritéria za důležitá?

Výsledky analýzy shody s jinými zdroji vykazuje 13 % celkovou shodu v Thesis a 16 % v Turnitinu. Prosím autorku, aby se při obhajobě diplomové práce ke shodě vyjádřila.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Autorka by si měla kromě reakce na připomínky v textu připravit k obhajobě odpověď na následující otázky:

1. Domníváte se, že lze pro sebehodnocení a vrstevnické hodnocení použít efektivně např. mobilní aplikace? Pokud ano, jaké a jak?
2. Co rozumí autorka pod pojmem „akademické výsledky“ žáků (např. s. 73)?

V Praze dne 19. 8. 2024

PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.
katedra germanistiky